

**System přednemocniční neodkladné péče
a poskytování lékařské první pomoci u neodkladných stavů
praktickým lékařem.**

Doporučený postup pro praktické lékaře 2007.

Bojnice 2007

Odborný garant za SVL ČLS JEP

MUDr. Rudolf Červený

praktický lékař v Plzni

člen výborů SVL ČLS JEP, SPL ČR, České rady pro resuscitaci, EPCCS

Wonca Europe, odborný asistent LF UK Plzeň

MUDr.Jiří Pokorný, ČRR

Prof.MUDr.Petr Widimský, Česká kardiologická společnost

Doc.MUDr.Eduard Kasal, ČLS ARIM JEP

MUDr.Rudolf Červený, SVL ČLS JEP

MUDr.Milan Ticháček, ČLS UM a MK JEP

MUDr.Vít Mareček, ČRR

MUDr.Jana Uhrová, SPL ČR

Mgr.Jakub Uher, právní odd. SPL ČR

Bouřlivý rozvoj medicíny se nevyhnul ani oblasti neodkladné medicíny. I od praktických lékařů (PL) se dnes při poskytování neodkladné péče očekává mnohem více, než tomu bylo před 10 či 15 lety.

Na podzim 2005 vydala Evropská rada pro resuscitaci (ERC) nová doporučení pro kardiopulmonální resuscitaci a neodkladnou péči „ERC Guidelines 2005“.

Nikdo po PL nechce, aby poskytovali neodkladnou péči na takové odborné úrovni, jako ji poskytují specialisté v neodkladné péči.

Mohlo by se však očekávat, že kromě základní podpory života (dříve nazývané základní KPR) budou ovládat i určité postupy a techniky z etapy, dnes nazývané rozšířená podpora života (dříve rozšířená KPR).

Proto se Společnost všeobecného lékařství ČLS JEP prostřednictvím autorů a oponentů rozhodla poprvé v takovém komplexním rozsahu předložit praktickým lékařům doporučený postup zaměřený na první lékařskou pomoc a na systém PNP z pohledu primární péče.

V doporučeném postupu najdou lékaři nejen stručný návod, jak postupovat při ošetřování některých závažných stavů, legislativní rámec, praktické informace o novinkách v resuscitační medicíně, ale i doporučené vybavení ordinace léky a pomůckami pro poskytování lékařské první pomoci v rámci neodkladné péče.

Tento DP představuje základní stavební kámen, na kterém se bude dál stavět, diskutovat, rozvíjet, který bude pravidelně aktualizován a v případě potřeby doplněn o aktuálně potřebná témata.

- 1. Úvod**
- 2. Legislativa v oblasti poskytování první pomoci.**
- 3. Praktický lékař a systém přednemocniční neodkladné péče (PNP).**
- 4. Základní podpora života u dospělých a užití automatizovaných externích defibrilátorů pro praktické lékaře.**
- 5. Ošetřování vybraných neodkladných stavů v PNP:**
  - 5.1. Akutní koronární syndrom.**
  - 5.2. Akutní mozková ischemie.**
  - 5.3. Priority léčby polytraumat v PNP.**
- 6. Doporučené vybavení léky, pomůckami a technikou pro první lékařskou pomoc u akutních stavů v ordinaci praktického lékaře pro dospělé.**
- 7. Hygienicko-epidemiologické opatření v PNP.**
- 8. Etické otázky resuscitace.**
- 9. Ohledání – současná legislativa.**
- 10. Pohotovostní služba a systém PNP:**
  - 10.1. Organizace LSPP.**
  - 10.2. Právní aspekty zajištění LSPP.**

PL se v současnosti může setkat s poskytováním první lékařské pomoci ve své každodenní praxi v ordinaci i mimo ní, např. v návštěvní službě nebo při běžné životní situaci. Do ordinace přicházejí pacienti s nemocemi, které mohou být kompenzované, ale během chvíle se mohou zhoršit až do situace, kdy je třeba zachraňovat život. Není vzácností, že PL je volán z ordinace do terénu (ulice, lékárna), kde došlo k nehodě nebo se někomu udělalo špatně.

To jsou situace, kdy je povinen poskytnout lékařskou pomoc lege artis s určitými omezeními oproti lékařům, kteří mají neodkladnou péči jako hlavní náplň svého oboru, ať už samostatně nebo v týmu se svým zdravotnickým personálem, nejčastěji zdravotní sestrou.

Další možností, kdy je nutné poskytovat první pomoc, je služba na lékařské pohotovosti. Výjimečně se praktický lékař zapojuje do systému PNP jako lékař záchranné služby (po získání praxe a erudice v oboru urgentní medicína).

Praktický lékař (ale i lékaři všech specializací) musí být schopen zahájit a kvalitně provést základní podporu života.

Měl by též být schopen:

- zajistit i.v. přístup s podáváním léků,**
- provádět umělé dýchání pomocí dýchacího vaku s maskou,**
- případně defibrilovat pomocí AED či jiného defibrilátoru, pokud jsou tyto pomůcky dostupné (termín „podpora života“ se stále častěji používá místo „kardiopulmonální resuscitace“).**

Pokud by soudní znalec posuzoval případ, kde byla prováděna resuscitace v ordinaci PL lékařem a sestrou aniž by byl zajištěn i.v. vstup, mohlo by se jednat o postup non lege artis, pokud se nejedná o situaci zvláštního zřetele hodnou.

Dojezd ZZS?

Pokud resuscituje lékař se sestrou a bude i.v. vstup zajišťovat lékař, pak musí po tu dobu provádět komprese hrudníku i umělé dýchání sestra.

Bude-li zajišťovat i.v. vstup sestra, pak je resuscitace po tuto dobu na lékaři.

Jiná věc je, že se nemusí podařit zajistit žilní linku nejen PL, ale ani kolegovi z neodkladné péče. Pak musí do dokumentace popravdě napsat, že se mu nepodařilo zajistit žílu z těch a těch důvodů – nejčastěji z anatomických důvodů při špatném stavu periferního řečiště.

Co se týká alternativ, tak PL se nikdy nebude pokoušet o kanylaci centrální žíly.

Existuje přístup intraoseální, který lze zajistit v čase kolem 1 minuty, komplikace jsou minimální a účinnost podané medikace je srovnatelná s podáním do centrálního žilního katétru.

Přednemocniční neodkladná péče je termín, který definuje vyhláška MZ ČR č. 434/1992 Sb. v § 1. Tuto péči poskytuje zdravotnická záchranná služba při své činnosti, svými lidmi a prostředky.

První lékařská pomoc v terénu je spolu s laickou první pomocí základem mimonemocniční neodkladné péče. V anglické terminologii se užívá termín **“out-of-hospital care” X “in-hospital care”**. Věnuje se naléhavým a závažným až kritickým stavům do příjezdu ZZS.

Kritický stav znamená ohrožení života nastupující dekompenzací základních životních funkcí – dýchání, krevního oběhu, vědomí a důležitých parametrů vnitřního prostředí – saturace O₂, glykémie, kaliémie.

Jedním ze základních postupů při poskytování první lékařské pomoci je dodržení určité souslednosti úkolů, v literatuře dle nových ERC Guidelines 2005 označované jako „nový řetěz přežití“.

Obsahuje čtyři hlavní kroky postupu:

- v prvním kroku klade důležitost na časné rozpoznání ohrožení postiženého srdeční zástavou a přivolání pomoci nejlépe aktivací dispečinku ZZS.
- ve druhém kroku je kladen důraz na správné provádění časné kardiopulmonální resuscitace.
- ve třetím kroku doporučuje časnou defibrilaci,
- ve čtvrtém kroku je nutné provádět rozšířenou podporu života s následnou důležitou poresuscitační péčí.

Neodkladné stavy – resuscitace – ERC Guidelines 2005

Rozpoznání rizika zástavy oběhu
Časná léčba–prevence zástavy
Včasné přivolání pomoci

Introduction

Zaměření na
mozek a srdce

Chain of survival

Integrace včasné defibrilace do základního postupu

Dispečink ZZS je řídicím centrem všech výjezdových skupin s výcvikem pro rychlé rozhodování v PNP.

Erudovaný dispečer rychle analyzuje situaci a vysílá správnou výjezdovou skupinu do jedné minuty (RLP - rychlou lékařskou pomoc, RZP – rychlou zdravotnickou pomoc, RVS – rendez-vous systém s lékařem, LZS – leteckou záchrannou službu. Výjimečně i LSPP jako zálohu ZZS. Záleží na dojezdovém čase této skupiny.

Dalším úkolem dispečera je i povinnost instruovat laiky (svědky příhody) a vést je k poskytnutí správné první pomoci. Mluvíme o tzv. telefonicky asistované neodkladné resuscitaci.

Telefonní čísla dispečinku ZZS jsou celorepublikově 155 nebo 112 v rámci IZS a EU.

„A“

Look, listen and feel

Ne > 10 sec.

Hodnotí se, zda je **dýchání normální**

V případě pochyby o normálnosti

Postupovat jakoby nebylo normální

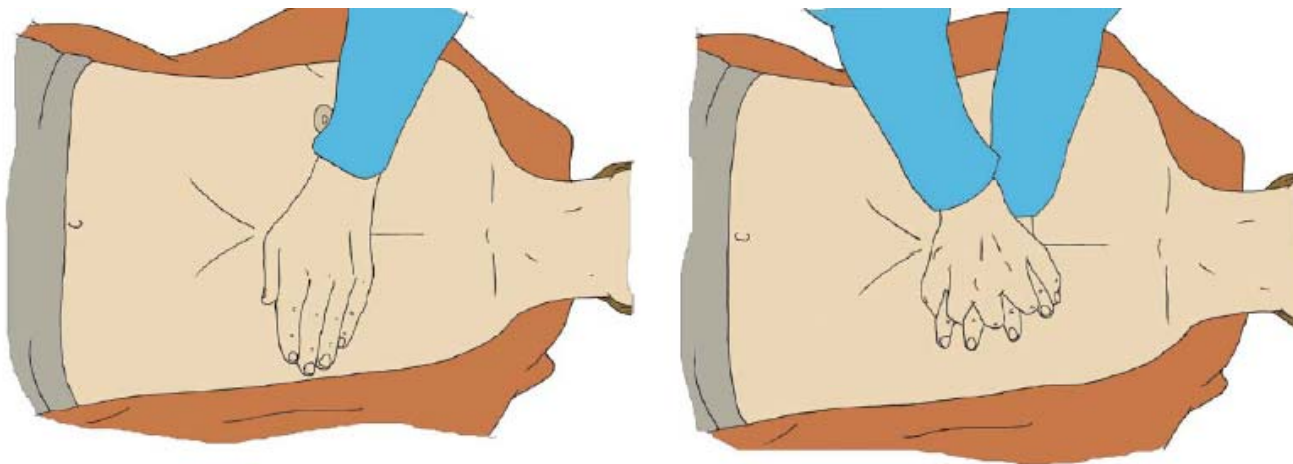
„B“

- dýchání z plic do plic (z úst do úst)
- velikost dechového objemu = normální dech
- umělý vdech - trvale vdechovat do zvednutí hrudníku - 1 sec. jako při normálním dýchání
- nepřerušovat resuscitaci do doby, než se objeví normální spontánní dechová aktivita resuscitovaného

„C“

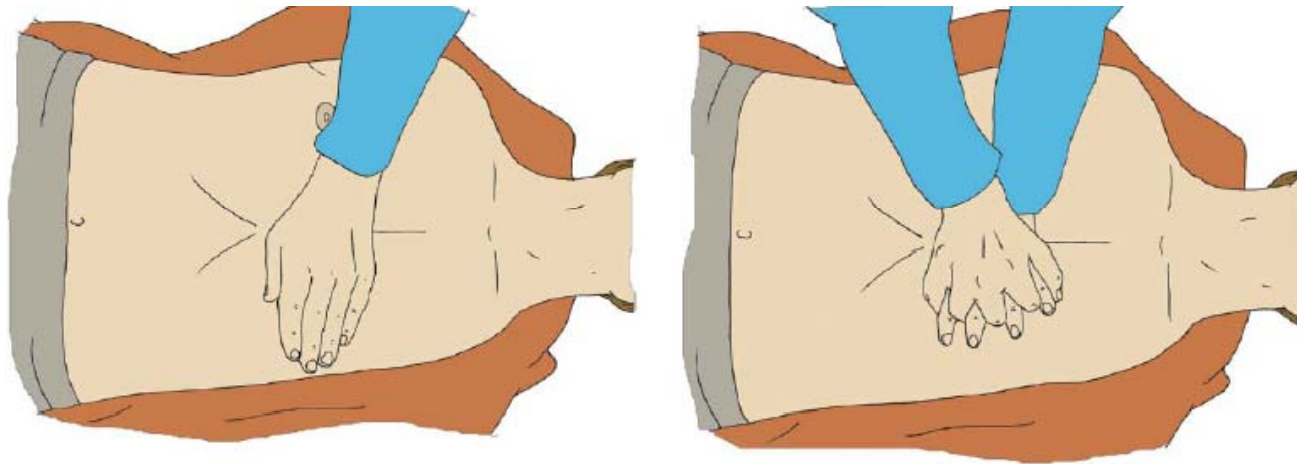
Zevní nepřímá srdeční masáž

- střed hrudní kosti
- propletené prsty
- 100/min.
- ruka na místě masáže
- úplné uvolnění tlaku na hrudník
- komprese : dekomprese = 1 : 1

Zevní nepřímá srdeční masáž u dospělých

- nezačínat se 2 dechy
- začít rovnou s masáží - 30 kompresí
- pokračovat 30 : 2
- propletené prsty

Nový poměr
počtu dechů a počtu kompresí

30 : 2

- nezávisí na počtu zachránců
- u dospělých vždy
- u dětí při KPR mimo nemocnici
- ne u dětí do 1 roku

Zdůvodnění poměru 30 : 2

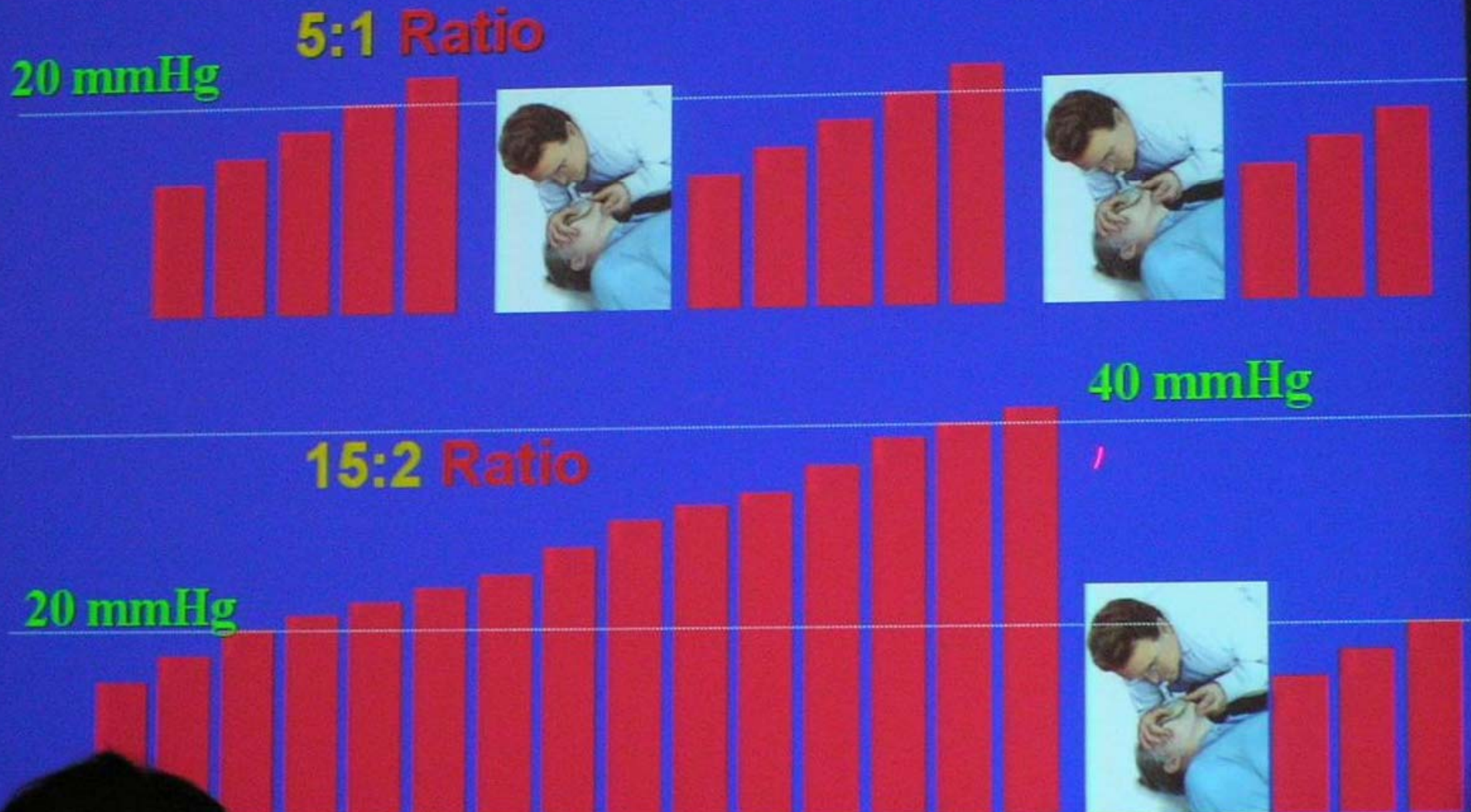
zjednodušení výuky

podpora zachování zručnosti

zvýšit počet kompresí hrudníku

zkrátit dobu přerušování masáže

Chest Compressions & Coronary Perfusion Pressure

Samotná masáž (top less)

- neochota záchránce dýchat
- frekvence 100/min.
- kontrolovat stav nemocného pouze, když se objeví spontánní dechová aktivita
- jinak pokračovat
- **při současném zajištění „A“ – gasping a masáž**

zajistí určitou výměnu plynů

Chest Compression without Ventilation

Chandra et al. Circulation 1994; 90:3070-5

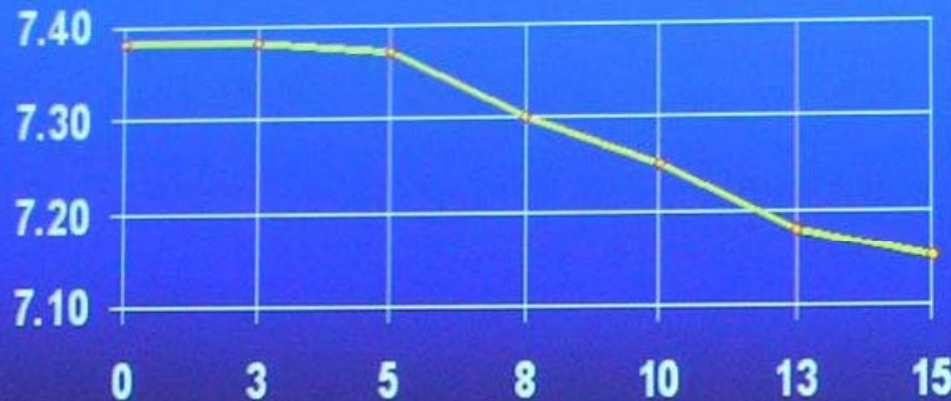
Oxygen
Saturation

min

Arterial
pH

min

Časná základní podpora života, zahájená okamžitě po vzniku kritického stavu, zvyšuje šanci na úspěch resuscitace a přežití postiženého. Je tudíž nenahraditelná.

Časná defibrilace je v našich podmínkách zatím spíše součástí rozšířené podpory života (KPR), ale díky AED se dostává defibrilace do etapy BLS.

Záchranu života jednoznačně zjednodušuje použití automatizovaných externích defibrilátorů (AED), jejichž umístění ve veřejnosti přístupných prostorech k použití proškolenými laiky - autorizovanými osobami - je klíčové pro přežití.

Časná defibrilace v terénu by měla být provedena do 5 minut, což je ale v mnoha případech stěží realizovatelné v praxi.

Automatizované externí defibrilátory

- Mají jednoduché ovládání, hlasové výzvy a text na displeji.
Otázka bezpečnosti z hlediska softwaru AED: přístroj nikdy nedoporučí defibrilační výboj, pokud by tento nebyl indikován!!
- při identifikaci rytmu léčitelného elektrickou defibrilací
- podáme pouze 1 výboj
- defibrilace se provádí pouze jedním výbojem o energii 360 J (mono)
- resp. 150 - 360 J (bifáze),
- bez ohledu na výsledný rytmus po defibrilaci a na obnovení oběhu
- nebo dýchání
- pokračujeme v KPR 30 : 2 okamžitě po defibrilaci 2 minuty

- **Zdůvodnění: minimalizovat “no flow“ čas**
Otázka bezpečnosti z hlediska obsluhy přístroje:
  - Pozor na mokré prostředí.
  - Při defibrilaci nutno zabránit přímému i nepřímému kontaktu jiných osob s tělem postiženého.

Εξοπλισμός Καρδιο-Αναζωογόνησης Heart Start

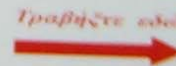

pull to open

Laerdal™
helping save lives

ΑΥΤΟΜΑΤΟΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΣ ΑΠΙΝΔΩΤΗΣ
FIRST AID DEFIBRILLATOR

Akutní koronární syndrom

- **Definice:** Akutní koronární syndrom je život ohrožující stav, způsobený nestabilním aterosklerotickým plátem a na něj nasedající neúplnou či úplnou trombózou koronární tepny.
- **Akutní koronární syndrom má tři formy:**
nestabilní anginu pectoris, akutní infarkt myokardu bez elevací ST, akutní infarkt myokardu s elevacemi ST.

Akutní koronární syndrom

- Tyto tři formy mohou jedna v druhou kdykoli přejít, nejtypičtěji nestabilní angina pectoris progreduje do akutního infarktu.
- Při správné a rychlé léčbě může být i opačná situace: hrozící velký infarkt s elevacemi se změní na malý infarkt bez kmitů Q nebo dokonce jen v nestabilní anginu pectoris.
- Vše závisí na včasném stanovení správné diagnózy a zahájení léčby.

Akutní koronární syndrom

- K přesnému určení diagnózy je u tohoto onemocnění nutné, kromě jiných pomocných vyšetření, 12 svodové EKG, natočené v době potíží (tj. normální EKG křivka natočená v době, kdy nemocný potíže nemá, tuto diagnózu nemůže vyloučit!), které není běžně ve vybavení ordinace PL. A ani praktický lékař, pokud se touto problematikou podrobněji a denně nezaobírá, nemusí být erudován k přesnému odečítání EKG křivky.
- Možnost orientační biochemické diagnostiky.

Akutní koronární syndrom

- Vzhledem k tomu, že se jedná o akutní onemocnění, které nesnese dlouhého odkladu k řešení, moc možností, jak diagnostikovat toto onemocnění praktický lékař nemá. Může se opřít fakticky pouze o anamnesu pacienta.
- Fyzikální vyšetření pro tuto diagnózu nemá význam, může pouze potvrdit její komplikace (např. plicní edém). Při nekomplikovaném akutním koronárním syndromu je fyzikální vyšetření normální, přesto nemocný může i za pár minut poté zemřít náhlou smrtí.

Akutní koronární syndrom

- Pokud má PL podezření v této přednemocniční fázi, že by se mohlo jednat o AIM, **je nutné co nejdříve aktivovat ZZS**, která po potvrzení typu AKS má pevně vypracované algoritmy, a je organizačně schopna dle doporučených postupů zajištěného pacienta dopravit na potřebné místo k hospitalizaci a následné léčbě.

Akutní koronární syndrom

- Z anamnézy pacienta nejčastěji pro AKS svědčí **známky klinické ischemie**, a to bolest za sternem, která může být různého charakteru, lokalizace, doby trvání a s různými doprovodnými příznaky.
- Asi v desetině případů bývá bolest lokalizována atypicky, a v další desetině případů skoro nejsou žádné příznaky. Téměř polovina infarktů je předcházena nestabilní anginou pectoris.
- Fyzikální nálezy u pacienta je normální a mění se jen při dalších komplikacích. U některých nemocných se infarkt myokardu může projevit pouze náhlou dušností nebo (pre)kolapsovým stavem, aniž udávají bolest na prsou.

Akutní koronární syndrom

- Nejdůležitějším úkolem pro PL při podezření na akutní infarkt je tedy aktivovat ZZS, aby se pacient dostal co nejdříve na koronární jednotku.
- V prvních hodinách infarktu umírá v prehospitalizační fázi řada nemocných na maligní arytmie, které v nemocnici lze většinou bez problémů zvládnout (především fibrilaci komor).
- Největší prodleva při aktivaci tohoto řetězce bývá způsobena samotným pacientem, který se dlouho rozhoduje, jestli zavolá lékaře, nebo se k němu dostaví do ordinace – to je další prodleva anebo jestli zavolá ZZS.

Akutní koronární syndrom

- Jak se píše v [DP České kardiologické společnosti](#) ... „při podezření na akutní infarkt myokardu má být vždy přivolána zdravotnická záchranná služba (tel. 155), jejíž vozy by měly být vždy vybaveny přenosným 12-svodovým EKG, defibrilátorem (event. jeho kombinací s transkutánním kardiostimulátorem), přenosným ventilátorem a dalšími pomůckami pro resuscitaci. Volání lékařské služby první pomoci (tzv. "pohotovosti") či praktického lékaře je zbytečnou ztrátou času, neboť vybavenost na této úrovni (EKG, defibrilátory) i kardiologická či anesteziologická erudice lékařů, zajišťujících tyto služby, nemůže být dostatečná.“

Akutní koronární syndrom

- **Dostupnost záchranné služby** by měla být organizována tak, aby v 95% případů byl čas "telefon - příjezd" do 15 minut.
- Nejvíce nemocných umírá v prehospitalizační fázi infarktu na maligní arytmie - zejména fibrilaci komor. Proto se v zahraničí stále více uplatňují automatické externí defibrilátory, dostupné na frekventovaných místech a obsluhované proškolenými laiky - např. hasiči, policisty, bezpečnostními pracovníky, letuškami, aj. U nás tato metoda není zatím rozšířena, ale je žádoucí o ní do budoucna uvažovat jako o jedné z nejslibnějších cest ke snížení dosud málo ovlivněné vysoké prehospitalizační mortality“.

Akutní koronární syndrom

- Před příjezdem ZZS u pacienta s podezřením na AIM měl by PL učinit některá opatření, podle klinického stavu pacienta.
- Pokud má PL k dispozici v této situaci zdravotní sestru, rozdělí si práci při péči o tohoto pacienta. Kromě léčby je nutné pacienta monitorovat – alespoň TF, TK, poslechově a připravit dostupnou dokumentaci k předání pacienta ZZS.

Akutní koronární syndrom

- V případě dostupnosti by měl nemocný co nejdříve začít inhalovat kyslík po celou dobu trvání bolestí nebo dušnosti.
- Dále je třeba zajistit žílu pacienta kanylou a nasazení infuse. Další léčba závisí na doprovodných příznacích.
- Bolesti odstraňujeme analgetiky (nejlépe opiáty), mezi základní pravidla ihned při podezření na AIM nebo nestabilní anginu pectoris patří podání kyseliny acetylosalicylové (300-500 mg per os) nebo i.v.
- Můžeme podat i nitrát ve formě spraye při přetrvávajících stenokardiích, rutinní podávání všem nemocným ale není vhodné.
- Nemocný s AIM mívá strach z úmrtí, je proto žádoucí podání trankvilizéru per os (alprazolam) a uklidňovat postiženého.
- Další léčba by měla být vázána na přesnější stanovení diagnostiky 12 svodovým EKG po příjezdu ZZS.

Akutní koronární syndrom

- Je třeba mít připraven Adrenalin a Atropin k použití při náhlém zhoršení a komplikacích stavu. Atropin podáváme při bradykardii, eventuelně s hypotenzí (0,5-1,0 mg i.v.).
- Při klinicky jasném selhávání nebo plicním edému použijeme diuretikum (furosemid 40-80 mg i.v.).
- Pokračování léčby jinými léky (Heparin, antiarytmika, apod.) by mělo být zajištěno dále po předání pacienta ZZS.

Akutní koronární syndrom

- Co je tedy nejdůležitější v přednemocniční fázi u pacienta s podezřením na AKS? Co nejvíce zkrátit čas od okamžiku začátku potíží do doby přijetí do nemocnice ke kauzální léčbě.
- PL svým rizikovým pacientům vysvětlí pojem, co je zlatá hodina, aby při vzniku bolestí za sternem neotáleli s voláním ZZS.

Akutní koronární syndrom

- A pokud takový pacient přijde do ordinace, PL neodkladně přivolá ZZS a dle svých možností zajišťuje a stabilizuje pacienta (kyslík, i.v. přístup, klinické vyšetření) a začne s léčbou. V terénu, kde jsou možnosti PL ještě více omezeny, při zjištění podezření na AKS přivolá co nejrychleji ZZS a dle svých možností zajistí pacienta.
- V obou případech při kolapsu pacienta je připraven k zahájení resuscitace.

Akutní mozková ischemie.

- Tuto problematiku řeší závazné **odborné stanovisko č.1/2004 vydané ČLK** na základě doporučení vědecké rady ČLK dle zákona č. 220/01 Sb. Praktických lékařů se dotýká v první řadě úvod tohoto materiálu, kde je důležité vědět, že při počáteční diagnóze určené PL **„mozkový infarkt“ nebo „suspektní CMP“ nebo „iktus“ je toto indikací k neodkladnému zásahu ZZS.**

Akutní mozková ischemie.

National Institute of Neurological Diseases and Stroke uvádí jako vodítko následující seznam příznaků akutní CMP:

- náhlá slabost nebo znecitlivění tváře, horní či dolní končetiny,
- náhlé zatmění nebo ztráta zraku zejména na jenom oku,
- náhlá neschopnost mluvit nebo rozumět řeči,
- náhlá silná bolest hlavy bez známé příčiny,
- nevysvětlitelná závrať či náhlý pád.

Akutní mozková ischemie.

- Pacient s podezřením na mozkový infarkt musí být **v co nejkratší době od vzniku obtíží transportován** do nejbližší spádové nemocnice vybavené CT, JIP (iktovou jednotkou, „stroke unit“, neurologickou JIP, interní JIP, multioborovou JIP).
- Seznam takových pracovišť by měl mít dispečink záchranné služby, která zajistí následně převoz a počáteční léčbu tohoto pacienta.

Akutní mozková ischemie.

- Je důležité, aby - po potvrzení diagnózy akutního mozkového infarktu - doba od začátku obtíží do doby podání trombolytické terapie (terapeutické okno) byla kratší než 3 hodiny (nejdéle však 6 hodin) a nedošlo k prodlení nejenom doma u pacienta, ale i při spolupráci jednotlivých stupňů zdravotnických subjektů při péči o pacienta.

Akutní mozková ischemie.

- Z hlediska PL je důležité do příjezdu ZZS neodkladně zhodnotit vitální funkce a jejich zajištění, zajistit průchodnost dýchacích cest a pokud má PL možnost, podá pacientovi kyslík.
- Po zajištění žilního vstupu bez ohledu na příčinu CMP lze v PNP podat infuzi 400 ml izotonického roztoku natriumchloridu.
- Možná symptomatická léčba dle situace (antiemetika – Torecan pomalu i.v., anxiolytika – alprazolam (Neurol), analgesie – tramadol – 50 mg do malé infuze 100 ml 0,9% NaCl).

Akutní mozková ischemie.

- Je důležité získat na místě co největší počet anamnestických informací, které mohou spolurozhodovat o taktice další léčby, tj. jestli neprodělal pacient za poslední měsíc nějakou operaci, biopsii, úraz, krvácení, porod, informace o hypertensi, vředové chorobě, jícnových varixech, poruchách hemokoagulace, o opakované CMP, o předchozích neuropsychických výpadcích nebo jestli CMP nepředcházely křeče.
- V současné době indikace trombolýzy má anamnéza zásadní význam a její časná znalost umožňuje využít poměrně krátkého terapeutického okna.

Doporučené vybavení pro neodkladné stavy v ordinaci PL

- Ne vybavení „povinné“, ale **„základní a volitelné“**.
- Vybavení do ordinace PL a pro návštěvní službu.
- Rozdělení na léčiva, pomůcky, přístroje.
- Velmi obecné:
  - Z forezních důvodů.
  - Z ekonomických důvodů.
- Lze diskutovat ve výboru odborné společnosti, na konferencích, kursech či v časopise, ale v DP jsou být formulace co nejstručnější a co nejobecnější.
- **Existují velké rozdíly mezi pracovní náplní PL podle regionů a dojezdových časů ZZS.**

Doporučené vybavení pro neodkladné stavy v ordinaci

PL

- Léky:
  - Adrenalin, atropin, ne amiodaron (monitorace).
  - Léky na hypertenzi, ICHS
  - Léky na zvládnutí akutních alergických stavů: adrenalin, antihistaminika, kortikoidy, bronchodilatancia (ne glukagon či iv blokátory H2 receptorů).
  - Analgetika či opioidy.
  - Psychiatrická léčiva pro sedaci a protikřečové léky.
  - Toxické stavy a živočišné uhlí.
  - **Přiměřené množství infuzí.**
  - Glukóza, mesocain gel, desinfekce, aqua...
  - **VOLITELNÉ – VŠECHNY OSTATNÍ LÉKY!**

Základní pomůcky pro neodkladné stavy v ordinaci PL

- **Samorozpínací vak s maskami** (jsou nutné minimálně 2 velikosti), rezervoárem kyslíku a možností připojení ke kyslíku.
- **Vzduchovody** – jejich výhody a nevýhody.
- Vybavení pro provedení **koniotomie či koniopunkce**.
- **Infuzní set** a minimálně čtyři **kanyly** různých velikostí. Pro PL doporučuji tyto velikosti:
  - G 20 (růžová) - nejužívanější
  - G 22 (modrá) – na malé žíly
  - G 18 (zelená) – nutnost rychlé volumosubstituce
- **Močová cévka**.

Volitelné pomůcky pro **neodkladné stavy v ordinaci** **PL**

- **Kombitubus**
- **Laryngeální masky**
- **Tracheální rourky s laryngoskopem a dalšími pomůckami k intubaci**
- **Dlaha na dobrou fixaci končetiny se zavedenou kanylou**
- **Krční límec**
- **Vybavení na ošetření popálenin**

Zdravotnické přístroje pro neodkladné stavy v ordinaci PL

- **Základní:**
  - Glukometr (musí být mezi základními!)
  - Tonometr
  - Teploměr
  - Baterka
- **Volitelné:**
  - **A**utomatizované **E**xterní **D**efibrilátory (**AED**)
  - EKG
  - Kyslík s příslušenstvím: indikace podání kyslíku versus chování distributorů
  - Mechanická nebo jiná účinná odsávačka

Doporučený postup - varia

- Léčiva a jejich transport na návštěvní službu PL.
- Kyslíkové láhve a jejich transport na návštěvní službu.
- Kyslík a periodická školení, zásady bezpečnosti práce.
- Etické otázky resuscitace:
  - Přítomnost příbuzných při resuscitaci.
  - Informace o výsledku resuscitace.
  - Životní vůle občanů, indikace resuscitace.
  - Zabránění „zbytečných resuscitací“.
  - Vedoucí resuscitačního týmu.
  - Ukončení resuscitace.
  - Konzultace v případech závažných nemocí, kde je otázka zahájení či nezahájení resuscitace v dohledné budoucnosti pravděpodobná.

Ot.1:Když resuscitují dva zachránci, tak je možné:

- 1) resuscitovat poměrem komprese srdce a vdechů-15:2 a střídat se po 1-2minutách
- 2) resuscitovat poměrem komprese srdce a vdechů-5:1 a střídat se po 1-2 minutách
- 3) resuscitovat poměrem komprese srdce a vdechů-30:2 a střídat se po 1-2minutách
- 4) resuscitovat poměrem komprese srdce a vdechů-30:2 a nestřídat se

Ot.2:Kontrolu stavu postiženého při KPR provádíme jen tehdy:

- 1) každé 3 minuty kontrolujeme, zda-li nemá hmatný tep
- 2) když po delší dobu nepozorujeme známky dýchání nebo pohybu
- 3) pokud postižený začne sám dýchat, jinak KPR se nepřerušuje
- 4) když jsou dva záchránci tak každé dvě minuty kontrola stavu

Ot.3:AED přístroj doporučí výboj při detekci:

- 1) asystolie nebo PEA
- 2) KES nebo fibrilaci síní
- 3) VF nebo VT bez hmatného pulsu
- 4) pokud ještě výboj nebyl proveden

Ot.4: Okamžitě po defibrilaci se:

- 1) vyhodnotí účinek výboje analýzou srdečního rytmu
- 2) při neshledání pohybu postiženého se připraví ihned další – silnější výboj
- 3) bez přerušení pokračuje v resuscitaci po dobu dvou minut a teprve pak se provede další analýza srdečního rytmu
- 4) odlepíme elektrody a čekáme na příjezd ZZS